

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛОВДИВ
ФАРМАЦЕВТИЧЕН ФАКУЛТЕТ

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ПО
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Приета на Департаментен съвет на 18 юни 2026/Протокол 4

Утвърдена от Факултетен съвет на 15 юли 2026/Протокол 7

Наименование на дисциплината

Български език

УЧЕБЕН ПЛАН

За чуждестранни студенти, обучаващи се на български език:

Дисциплина	Изпит в семестър	По план на ФФ на МУ-Пловдив Часове				Кредити	Часове по семестри							
		Аудиторни	Лекции	Упражнения	Извън аудиторни		I семестър		II семестър		III семестър		IV семестър	
							Л	У	Л	У	Л	У	Л	У
Български език	IV	120	0	30	30	2	0	30	0	30	0	30	0	30
			0	30	30	2	0	30	0	30	0	30	0	30
			0	30	30	2	0	30	0	30	0	30	0	30
			0	30	30	2	0	30	0	30	0	30	0	30

Наименование на дисциплината:

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Вид на дисциплината съгласно ЕДИ:

Задължителна

Ниво на обучение:

Магистър /М/

Форми на обучение:

Упражнения, индивидуална и екипна работа със студенти, самоподготовка

Курс на обучение:

I и II курс

Продължителност на обучение:

Четири семестъра

Хорариум:

120 часа упражнения

Помощни средства за преподаване:

Мултимедийни презентации, дискусии, ролеви модели на ситуации, интерактивни методи на работа.

Форми на оценяване:

Писмен и устен изпит (след четвъртият семестър). Допускане до устен изпит – след успешно положен писмен изпит.

Текущ контрол, студентски разработки и семестриални тестове през първи, втори и трети семестър.

Формиране на оценката:

В края на втори и четвърти семестър се поставя годишна оценка. Годишната оценка е средноаритметичен резултат от първи и втори и съответно трети и четвърти семестър.

В края на втората академична година се поставя финална оценка. Тя включва резултата от изпита и годишните оценки.

Семестриална оценка:

a – за първи семестър

b – за втори семестър

c – за трети семестър

d – за четвърти семестър

a = 0,5. a1 + 0,5. a2 (a1) текущ контрол, (a2) семестриален тест

b = 0,5. b1 + 0,5. b2 (b1) текущ контрол, (b2) семестриален тест

c = 0,5. c1 + 0,5. c2 (c1) текущ контрол, (c2) семестриален тест

d = 0,5. d1 + 0,5. d2 (d1) текущ контрол, (d2) семестриален тест

Годишна оценка:

A – за първата академична година

B – за втората академична година

A = 0,5. a + 0,5. b

B = 0,5. c + 0,5. d

Оценка от изпита (E)

E = 0,5. e1 + 0,5. e2 (e1) писмен изпит, (e2) устен изпит

Финална оценка:

F = 0,7. E + 0,15. A + 0,15. B

Студентът се допуска до устен изпит при положителна оценка на писмения изпит. Ако оценката по един от компонентите на изпита е Слаб (2), то общата оценка от изпита е Слаб (2).

Финалната оценка се нанася в Протокола, Катедрената и Главната книга.

Аспекти при формиране на оценката:

Писмен и устен изпит, текущ контрол

Семестриален изпит:

Да / Писмен и устен изпит (след IV семестър)

Водещ преподавател:

Дисциплината се води от хабилитирани преподаватели, преподаватели с ОНС „Доктор“ и магистри с педагогическа правоспособност.

Катедра:

Секция по български език

АНОТАЦИЯ

Учебната програма по български език включва преподаване на нови знания и упражнения по български език за общи и медицински цели. В обучението се прилага мултидисциплинарен подход, при който предклинични и клинични медицински текстове се интерпретират и възпроизвеждат както от гледна точка на медицинската специалност, така и от гледна точка на лексикални, граматични, текстови критерии. Акцентът се поставя върху логико-семантичната организация на информацията, граматичните категории и комуникативната перспектива.

При обучението на студентите се прилагат методи на затвърждаване и надграждане на езиковата комуникативна компетентност. Формите на оценяване са текущ контрол и изпит.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Дисциплината предлага усвояване на езикови знания и умения за комуникация в областта на българския език за общи и медицински цели.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Студентите да разбират устни и писмени текстове на български език за общи и медицински цели.
- Обучаемите да анализират текстове на български език.
- Да се усвои умението за конструиране на текстове на български език въз основа на логико-семантична схема и езикови критерии
- Студентите да могат да представят информацията от текстова ситуация.
- Обучаемите да намират връзка между конкретен текст и по-широк професионален контекст и да вземат словесно решение след интерпретиране на информацията от текстова ситуация.

У П Р А Ж Н Е Н И Я – Т Е З И С И

І семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Тест за установяване нивото на владеење на български език.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Медицински текст. Фонемна и графична система на българския език. Специфика на българската азбука. Отбелязване на меките съгласни при писане.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Разлика между звук и буква. Звукови промени и редувания в съвременния български език.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Медицински текст. Правопис и правоговор на медицинската терминология с български и латински произход.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Условен правопис.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Части на речта. Съществително име – видове, граматични значения.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Медицински текст. Съществително име – образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Медицински текст. Лексикална категория: терминологична и професионална лексика.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Медицински текст. Терминологична синонимия.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Прилагателно име – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. Прилагателно име – образуване. Употреба в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Медицински текст. Съгласуване на прилагателни имена със съществителни.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Словообразователни модели – обобщение. Структури за определение и класификация.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Въпроси на фонетиката, морфологията и лексикологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

ІІ семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Медицински текст. Числително име – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Употреба на числителни имена в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Медицински текст. Глагол – лексико-граматични разреди. Спрежения. Сегашно време и минало неопределено време в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Вид на глагола. образуване. Видови двойки.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Залог и наклонение на глагола.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Отглаголни съществителни. образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Медицински текст. Имената и глаголите в медицинския език – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Причастия – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Причастия – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Медицински текст. Причастия – образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. Употреба на причастия като определения в медицинския език. Разработване на текстове за писмена и устна медицинска комуникация.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Медицински текст. Терминология и комуникация в специалността. Текстови задачи.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Въпроси на фонетиката и лексикологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Въпроси на морфологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

III семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Местоимения.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Медицински текст. Местоимения. Употреба в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Медицински текст. Наречие – видове, образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Медицински текст. Предлози и съюзи.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Употреба на предлози и съюзи в медицински текстове.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Медицински текст. Сложните думи в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Употреба на сложни думи с общ и терминологичен характер.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Медицински текст. Лексикално значение на думата. Пряко и преносно значение. Многозначност на думата. Синоними, антоними, пароними и омоними.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Синоними, антоними, пароними и омоними.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Словосъчетание – видове. Свързване в словосъчетанието.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. Медицински текст. образуване на словосъчетания с различни части на речта.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Медицински текст. Фразеологични словосъчетания.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Въпроси на морфологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Въпроси на лексикологията и текстологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

IV семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Медицински текст. Просто изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Конструирание и трансформиране на изречения с различна цел.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Медицински текст. Разработка на текст на медицинска тематика.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Синтактични синоними.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Главни части на простото изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Медицински казус. Видове сказуемо.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Второстепенни части на простото изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Медицински казус. Сложно изречение – видове.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Сложни съставни изречения. Текстова задача: дискусия.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Медицински казус. Обособени части. Трансформиране на сложно в просто изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. История на заболяването. Диагностичен план и епикриза. Структури за описание на лечение.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Попълване на медицински документи. Описание на клинична картина. Структури за изразяване на указания.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Анамнеза – компоненти. Снемане на анамнеза. Структури за изразяване на причинно-следствени връзки.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Морфологични въпроси на медицинския текст. Лексикални и синтактични въпроси на медицинския текст.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

ЛИТЕРАТУРА

Краевска, А. и колектив. Български език. Учебник за медици чужденци. Изд. „Летера“, Пловдив, 2005

Краевска, А. и колектив. Учебни тетрадки I, II, III.

Кънчева, П. Учебник по български език за чуждестранни студенти по медицина, стоматология и фармация. Медицинско изд. „АРСО“ ЕТ „АРСО – Асен Петров“, София, 2006

Милиева, Д. и колектив. Граматични въпроси на медицинския текст - мултидисциплинарен подход. Учебник по български език за чуждестранни студенти и специализанти – медици, стоматолози, фармацевти. Изд. Фондация „Физика, инженерство, медицина – XXI“. София, 2004

Милиева, Д. и колектив. Текстолингвистика. Учебно помагало за студенти по медицина. Медицински университет – Пловдив, 2007

Милиева, Д. и колектив. Текстови структури и езикови употреби в медицината. Учебно ръководство за студенти по медицина, дентална медицина, фармация, управление на здравните грижи, здравни грижи. Медицински университет – Пловдив, 2008

Джон Трим и колектив. Обща европейска езикова рамка, Релакса, София, 2006

* Други актуални учебници и помагала по избор на преподавателите

КОНСПЕКТ

I. Граматика:

1. Фонемна и графична система на българския език. Звукови промени и редувания в съвременния български език.
2. Съществително име – видове, граматични категории.
3. Прилагателно име – видове, граматични категории.
4. Числително име – видове, граматични категории.
5. Глагол – лексико-граматични разреди. Време на глагола
6. Вид на глагола. Видови двойки.
7. Залог на глагола.
8. Наклонение на глагола.
9. Отглаголни съществителни.
10. Причастия – видове, граматични категории.
11. Местоимения – видове, граматични категории.

12. Наречие.
 13. Предлози и съюзи.
 14. Сложните думи в медицинския език. Употреба на сложни думи с общ и терминологичен характер.
 15. Видове думи според лексикалното значение. Синоними, антоними, пароними и омоними.
 16. Лексикална категория: терминологична и професионална лексика.
 17. Словосъчетание – видове. Свързване в словосъчетанието.
 18. Просто изречение. Конструирание и трансформиране на изречения.
 19. Синтактични синоними.
 20. Главни и второстепенни части на простото изречение.
 21. Сложно изречение. Видове сложни изречения.
 22. Обособени части. Трансформиране на сложно в просто изречение.
- *Всяка граматична тема е насочена към медицинския език.

II. Теми – предклинични и клинични текстове :

1. Ревматизъм.
2. Лечение на артрозната болест.
3. Бронхиална астма.
4. Анорексия нервоза.
5. Лаймска болест.
6. Псориазис.
7. Алергии.
8. Ендокардити.
9. Грип.
10. Пневмонии в детска възраст.
11. Остеопороза.

*В темите акцентът е поставен на фармакологичните средства за лечение.

Утвърдил:

Доц. Димитър Мирчев, диф
/Директор ДЕСО/